

Sporočilo za medije:

Tiskovna konferenca civilne iniciative Glas ljudstva, ponedeljek, 3. aprila 2023 ob 14h pred Ministrstvom za zdravje

Predstavniki iniciative Glas Ljudstva Dušan Keber, Jaša Jenull in Tea Jarc so zbranim novinarjem predstavili naslednje urgentne vsebine:

1. Minister za zdravje razglašča popolni neuspeh svojega interventnega zakona za uspeh

Iniciativa Glas ljudstva je javnosti predstavila svojo analizo, ki temelji na podatkih ZZSZ, da interventni Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema ne deluje. Nedopustno dolgo čaka 120.000 bolnikov, kar je 40.000 več kot leto poprej, v javnih bolnišnicah so obravnavali 15.000 bolnikov manj kot leta 2019, in opravili 60.000 manj prvih pregledov, opravili so tudi manj ortopedskih in srčnih operacij. Število pacientov brez izbranega zdravnika se je samo v nekaj zadnjih mesecih povečalo od 132.000 na 140.000¹. Minister za zdravje je pred devetimi meseci napovedal, da se bodo čakalne dobe v enem letu razpolovile. Današnje daljše čakalne dobe razlaga kot uspeh z naslednjimi besedami: zakon je kljub temu učinkovit, saj bi se sicer čakalne dobe še bolj povečevale.

2. Ministrstvo prikriva in navaja napačne podatke

Nobenega od zgoraj prikazanih podatkov iz poročila ZZSZ ministrstvo ni prikazalo in še manj komentiralo. Obenem prikriva velikanski delež denarja, ki so ga od doslej porabljenih sredstev prejeli zasebniki. Aleš Šabeder, direktor Urada RS za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvu, je prejšnji teden navedel polovico manjšo številko, 14 milijonov evrov. V resnici so prejeli kar 28,3 milijona evrov od skupaj 79,1 milijonov doslej porabljenega denarja, po finančnem obsegu sedemkrat večji javni zavodi pa slabi dve tretjini. Povedano drugače: zasebniki so glede na svoje zmogljivosti prejeli trikrat več denarja kot javni zavodi.

V Glasu ljudstva trdimo, da je helikopterski denar brez usmeritve na najbolj potrebne storitve med izvajalci prebudil plenilsko miselnost: v javnih zavodih se je storilnost zmanjšala, čakalne dobe so se podaljšale, javni zdravniki in javni denar pa se selijo h koncesionarjem. V javnih ustanovah ostajajo na čakalnih seznamih najtežji in najbolj tvegani bolniki.

3. Namesto da bi se reforma reševala vedno slabšo dostopnost do zdravstvenih pravic, se ukvarja z digitalizacijo in politično podreditvijo ZZSZ

Izražamo tudi zaskrbljenost, da je za ministra poleg digitalizacije ključni reformni ukrep sprememba upravljanja ZZSZ, ki uvaja povečano odvisnost od politike, čeprav je zdravstvena blagajna last zavarovancev. Pričakujemo, da bodo sindikati ustrezno odreagirali na dejstvo, da se jim odvzema celo izbor predstavnikov delojemalcev v svetu zavoda in se ga prenaša na Socialno ekonomski svet. Za Glas ljudstva je nesprejemljivo tudi, da je to edina sprememba Zakona o zdravstvenem varstvu in

¹ Podatki so pridobljeni od ZZSZ kot odgovor na vprašanja, ki ga je Glas ljudstva naslovil ZZSZ v skladu z Zakonom o informacijah javnega značaja.

zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ), kar minister utemeljuje, da še vsak minister, ki je ta zakon "odprl", ni končal mandata. Ali to pomeni, da številna določila, ki terjajo popravke, nekatera tudi zaradi deset let starih zahtevah Ustavnega sodišča, tudi v tem mandatu ponovno ne bodo prišla na vrsto, ker se minister boji za svoj položaj? Opozarjamo, da celovit predlog ZZVZZ, ki odpravlja neustavnosti in druge pomanjkljivosti, že pet let tiči v predalih ministrstva.

4. Prava reforma, privatizacija zdravstva, se pripravlja mimo oči javnosti

V Glasu ljudstva utemeljeno domnevamo, da se prava zdravstvena reforma pripravlja na ministrstvu skrito pred očmi javnosti. V zadnjem času kroži v izbranih zdravstvenih krogih osnutek zakona, ki predvideva preoblikovanje javnih zdravstvenih zavodov v gospodarske družbe, ki ne bi bile več del javnega sektorja, pri čemer bi sklep o preoblikovanju sprejel kar minister in ne svet zavoda, pravni položaj zaposlenih pa bi se izenačil s položajem zaposlenih v gospodarstvu. Gre za nesprejemljivo podjetizacijo in privatizacijo javnih ustanov, zato zahtevamo, da se ministrstvo jasno opredeli do tega osnutka in potrdi ali zanika njegovo avtorstvo.

Tudi sicer si javnost zasluži izvedeti, kakšni so vsebina in cilji zdravstvene reforme, saj o tem doslej ni izvedela ničesar. Razen če so to ob vse večjih zdravstvenih stiskah prebivalstva zgolj digitalizacija in poddržavljenje ZZS. Dovolj je zakulisnih dogovorov zdravstvenih elit. Kdo v imenu ministrstva pripravlja zakone za privatizacijo javnega zdravstva? Čas je, da se začnemo javno pogovarjati o resničnih problemih slovenskega zdravstva. Minister naj preneha s sprenevedanjem in jasno pove, ali namerava podpirati krepitev javnega zdravstva ali pa se zavzema za njegovo privatizacijo in razgradnjo..

5. Zahtevamo odziv vlade na zakonske predloge Glasu ljudstva

Glas ljudstva je javnosti, poslancem koalicije in predsedniku vlade predstavil predlog treh zakonov², od teh eden odpravlja napake interventnega zakona, dva pa odpravljata krivično dopolnilno zavarovanje. Če imajo obljube sedanje koalicije o tesnem sodelovanju s civilno družbo sploh kakšno težo, pričakujemo, da Ministrstvo za zdravje na te predloge nemudoma odgovori, saj so to doslej edini znani predlogi, ki naslavljajo današnje kritične razmere v zdravstvu.

Na zaključku novinarske konference je Tea Jarc predstavila pomemben dogodek, ki ga pripravlja Glas ljudstva: **Pohod za javno zdravstvo z Odprto tribuno**, ki bo potekal na Svetovni dan zdravja **v petek, 7. aprila, z začetkom ob 18h izpred Ministrstva za zdravje**, Nebotičnik, Štefanova ulica 5, Ljubljana.

Glas ljudstva vabi na čim bolj številčno udeležbo Pohoda vse državljane, ki so upravičeno zaskrbljeni in jim ni vseeno, da se pred našimi očmi ruši javno zdravstvo in celoten zdravstven sistem.

²- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ([osnutek predloga zakona tukaj](#));

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost ([osnutek predloga zakona tukaj](#));

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema ([osnutek predloga zakona tukaj](#)).